

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور
۴۶. خرید و فروش دارو، تجهیزات و ملزومات پزشکی
از طریق حساب جداگانه (موضوع بند «ه» تبصره «۱۷»)

مشخصات لایحه

مقدمه

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت:

۳۰۰

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:

معاونت پژوهش‌های

اجتماعی - فرهنگی

دفتر: مطالعات

اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۷۳۷۳

تاریخ انتشار:

۱۳۹۹/۱۱/۵

ارزیابی کارشناسی

الف) نقاط قوت

- اجرای این حکم نقش مؤثری در بهبود نقدینگی شرکت‌های فعال در زنجیره دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی و متعاقباً افزایش توان ایشان در تأمین به‌موقع و به اندازه نیاز این کالاها خواهد داشت.
- الزام بیمه‌ها برای پرداخت هزینه‌های دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی در حساب مجزای اعلام شده توسط دانشگاه‌ها، به‌معنای تفکیک این وجوه از مبدأ است و در افزایش شفافیت هزینه‌کرد منابع مذکور بسیار اثربخش است.

ب) نقاط ضعف

عدم ایجاد شفافیت کامل: به رغم اینکه قانونگذار با الزام بیمه‌ها به واریز وجوه دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی به حساب مجزای اعلام شده توسط دانشگاه، شفافیت اجرای این حکم (از طریق تفکیک این وجوه از مبدأ) را دنبال می‌کند، ولی آن بخش از وجوه حاصل از فروش دارو و ملزومات پزشکی که از پرداخت مستقیم بیماران تحصیل می‌گردد مشمول این قاعده نمی‌شود. بنابراین در مورد بخشی از مبالغ، کماکان شفافیت کافی ایجاد نخواهد شد که این مسئله شرایط جابه‌جایی منابع مذکور برای بازپرداخت سایر هزینه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی را مهیا می‌کند.

بی‌توجهی به اختیارات قانونی دانشگاه‌های علوم پزشکی: طبق ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه‌ای کشور؛ دانشگاه‌ها فقط در چارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیئت امنای عمل می‌کنند که این مسئله نیز شرایط استفاده از منابع موضوع حکم در محل‌های دیگر را می‌تواند فراهم کند.

فقدان سازوکاری برای اطمینان از پرداخت به‌موقع مطالبات تأمین‌کنندگان دارو و تجهیزات پزشکی: یکی از موضوع‌های مهم در مورد مطالبات دارو و تجهیزات پزشکی، پرداخت به‌موقع آن است به‌ویژه در شرایطی که هزینه‌های تولید و واردات در نوسان و افزایش است. از طرفی تأخیر در پرداخت مطالبات شرکت‌های دارو و تجهیزات پزشکی، می‌تواند به ناتوانایی/عدم تمایل شرکت‌ها نسبت به تأمین نیاز دانشگاه‌ها منجر شود که در این صورت دانشگاه‌ها بیماران را برای خرید دارو و تجهیزات پزشکی به خارج از بیمارستان‌ها ارجاع خواهند داد که پیامد آن پرداخت بیشتر از جیب بیماران و یا عدم دسترسی ایشان به دلیل ناتوانی در پرداخت هزینه‌هاست. حکم فعلی در مورد ایجاد سازوکاری برای اطمینان پرداخت به‌موقع مطالبات دارو و تجهیزات پزشکی سکوت کرده است؛ یکی از راهکارها برای تحقق این مهم، ایجاد شرایط رصد برخط گردش مالی موضوع حکم است که می‌تواند در ایجاد انگیزه پرداخت به‌موقع مطالبات زنجیره تأمین بسیار اثربخش باشد.

پیشنهادها

با توجه به موارد مذکور پیشنهاد می‌شود:

بند «ه» تبصره «۱۷» به این شرح اصلاح شود: دانشگاه‌های علوم پزشکی و بیمارستان‌های دارای ردیف بودجه مستقل موظفند کلیه مبالغ حاصل از فروش دارو، لوازم، تجهیزات و ملزومات پزشکی را در حساب مجزا که بدین‌منظور ایجاد شده است واریز نمایند و مبالغ مذکور را صرفاً جهت بازپرداخت هزینه‌های تأمین و تدارک دارو، لوازم و تجهیزات و ملزومات پزشکی به داروخانه‌ها و شرکت‌های پخش تأمین‌کننده پرداخت کنند. سازمان‌های بیمه‌ای نیز مکلفند هزینه دارو، لوازم و تجهیزات و ملزومات پزشکی را به حساب فوق واریز کنند. هرگونه تخطی از امور فوق تصرف غیرقانونی در اموال عمومی تلقی می‌شود. نحوه هزینه‌کرد گردش مالی حساب‌های مذکور از مفاد مندرج در ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ مستثناست.

بند ذیل نیز به تبصره «۱۷» لایحه بودجه الحاق شود: ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون، وزارت بهداشت (سازمان غذا و دارو) مکلف است سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت اقلام سلامت‌محور (TTAC) را به‌نحوی ارتقا دهد که تحت نظارت سازمان فوق، هرکدام از تولیدکنندگان و واردکنندگان اقلام سلامت‌محور، اطلاعات IRC و تعداد/میزان اقلام تولید و وارداتی خود را به‌صورت برخط (Online) در سامانه مذکور ثبت کنند تا از توزیع‌کنندگان به دانشگاه‌های علوم پزشکی، بیمارستان‌ها، داروخانه‌ها و سایر مبادی مجاز انتقال یابد.

شرکت‌های توزیعی و فروشندگان دارو، لوازم، تجهیزات و ملزومات پزشکی مکلفند تا صورت‌های مالی حاصل از فروش اقلام توزیع شده فوق را به مراکز بیمارستانی و دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور که به تأیید مراکز بیمارستانی و دانشگاه‌های علوم پزشکی مذکور رسیده است در این سامانه ثبت کنند. همه پرداخت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و بیمارستان‌ها از محل حساب‌های در نظر گرفته شده برای دارو، لوازم، تجهیزات و ملزومات پزشکی به شرکت‌های توزیعی و فروشندگان این اقلام می‌بایست براساس صورت‌های مالی ثبت شده در سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت اقلام سلامت‌محور (TTAC) صورت پذیرد و صورت‌حساب‌های پرداختی نیز در سامانه مذکور ثبت شود. هرگونه تخطی از امور فوق تصرف غیرقانونی در اموال عمومی تلقی می‌شود.